

Metsäalan korkea-asteen opetushenkilöstön näkökulma koulutuksen kehittämiseen

Tutkija Riitta Kilpeläinen

TTS

Ihminen ja metsä –seminaari 7.12.2016

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ

Ihminen ja metsä

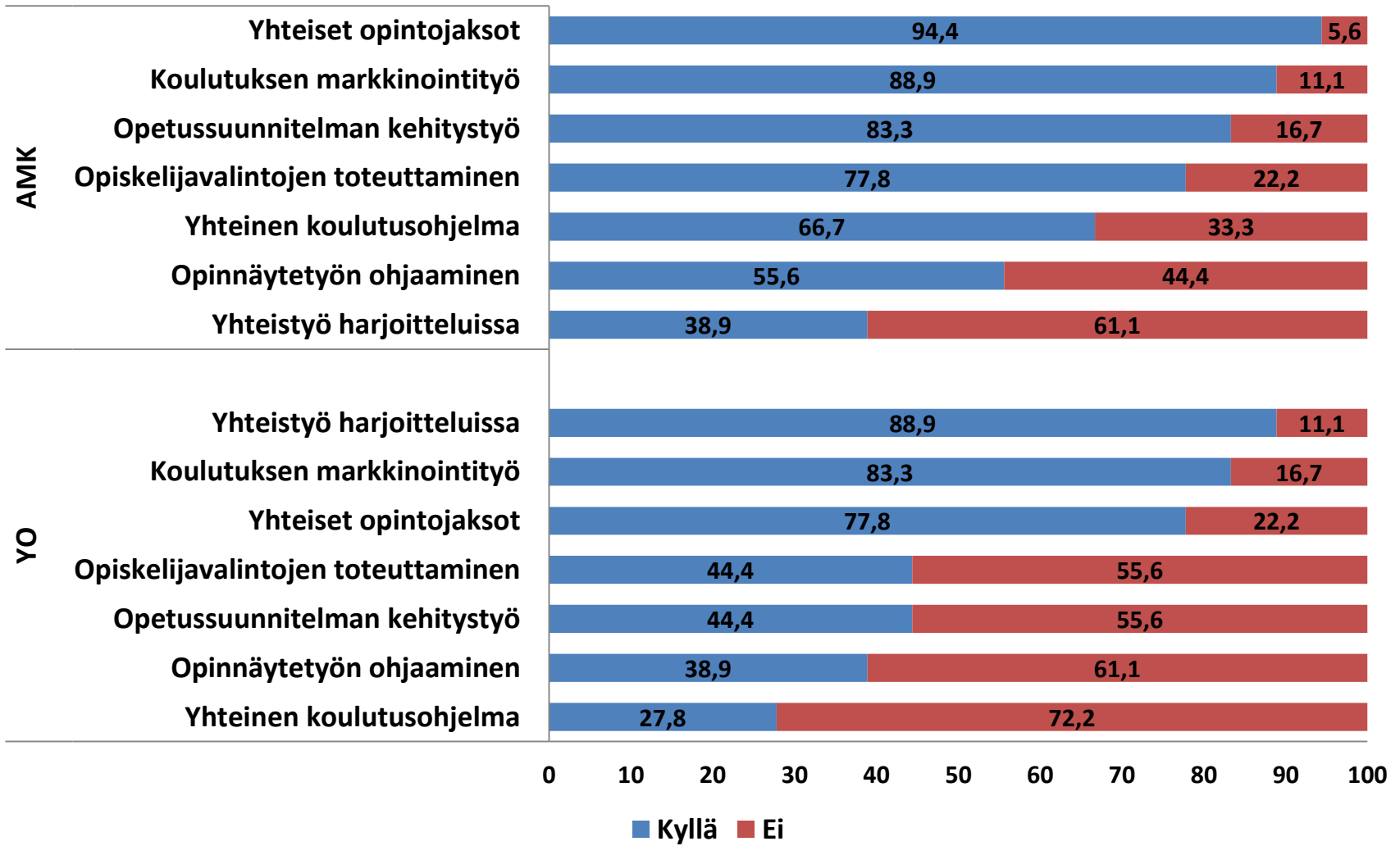
Tausta

- Kansallinen metsästrategia 2025: uudet koulutuksen ja työelämän yhteistyömallit sekä koulutusorganisaatioiden väliset yhteistyömallit keskeisellä sijalla metsäalan tulevaisuuden kehittämistyössä
- Resurssien niukentuminen – uudet metsäalan kehittämistarpeet?
- Aiemmissä selvityksissä esille nousseet yhteiset kehittämisalueet

Metsäalan korkea-asteen opetushenkilöstön kysely

- Tavoitteena saada mahdollisimman laaja käsitys metsäalan korkea-asteen opetushenkilöstön näkemyksistä koulutuksen kehittämiseen ja oppilaitosten väliseen yhteistyöhön
- Kysely toteutettiin syksyllä 2016
- Vastaajia 36 (32,7 %) – vastaajia kaikista ammattikorkeakouluista ja yliopistoista
- Vastaajista puolet yliopistosta ja puolet ammattikorkeakouluista – 62 % työskennellyt tehtävässä vähintään viisi vuotta

Oppilaitosten välisen yhteistyön sisältö

Mitä muuta yhteistyö voisi sisällöllisesti olla?

Yliopisto-opettajat

- Täydennyskoulutus
- Laboratorioiden yhteiskäyttö
- Opettajien kouluttaminen
- Oppimateriaaliyhteistyö
- Koulutusvienti

Amk-opettajat

- Kv-matkat / opintomatkat
- Työnjako (käytännönläheinen opetus ammattikorkeakouluille)
- Valinnaisia opintoja kesäopintotarjontaan
- Enemmän henkilösuhteiden hoitoa oppilaitosten välille
- Asiantuntijan lainaaminen
- Yhteisopettajuus esim. opinnäytetöissä
- Ammatillisten osaamistarpeiden määrittely
- Yhteiset kehittämishankkeet

Yhteistyön hyödyt

Yliopisto-opettajat

- Markkinointiin liittyvät hyödyt
- Opintojen monipuolistuminen ja joustavoituminen
- Resurssien yhdistäminen perusopinnoissa – osaamisen syventäminen erikoiskursseissa
- Opintopolut ammattikorkeakouluista yliopistoihin
- Yliopisto-opettajille käytännönläheisempää osaamista – tutkimustietoa ammattikorkeakouluopettajille

Amk-opettajat

- Laajemmat valintamahdollisuudet opiskelijoille
- Yhteisen verkko-opetusmateriaalin tekeminen
- Mahdollisuus laajempiin kehittämishankkeisiin
- Oppilaitosyhteistyön myötä laajemmat yhteydet työelämään → työelämää paremmin vastaava opetussuunnitelma, opinnäytetyöt työelämän tarpeisiin, opettajien oman osaamisen päivittäminen käytännön työelämässä
- Yo:n ja amk:n yhteinen opettajien pedagoginen koulutus

Yhteistyön esteet

Yliopisto-opettajat

- Opiskelijoiden valmiuksien eroavuudet
- Toimintakulttuurien väliset erot
- Välimatkat
- Taloudelliset esteet
- Opetustilat

Amk-opettajat

- Asenteet
- Ajanpuute
- Taloudelliset esteet
- Toimintakulttuurien väliset erot

Kenen kanssa yhteistyöhön?

Yliopistot

- Toinen metsäalan koulutusta tarjoava yliopisto, työelämä, ammattikorkeakoulut, oman yliopiston toinen tieteenala

Ammattikorkeakoulut

- Työelämä, toinen ammattikorkeakoulu, yliopisto

Metsäalan koulutuksen yhteiset kehittämistarpeet

- Koulutuksen sisältöjen kehittämistyö (mm. metsien uudet käyttötavat, digitalisoituminen, ilmastonmuutos, kansainvälistyminen, yrittäjyys)
- Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välinen työnjako uudelleen arvioitavaksi
- Opettajuuden ja opetusmenetelmien kehittyminen

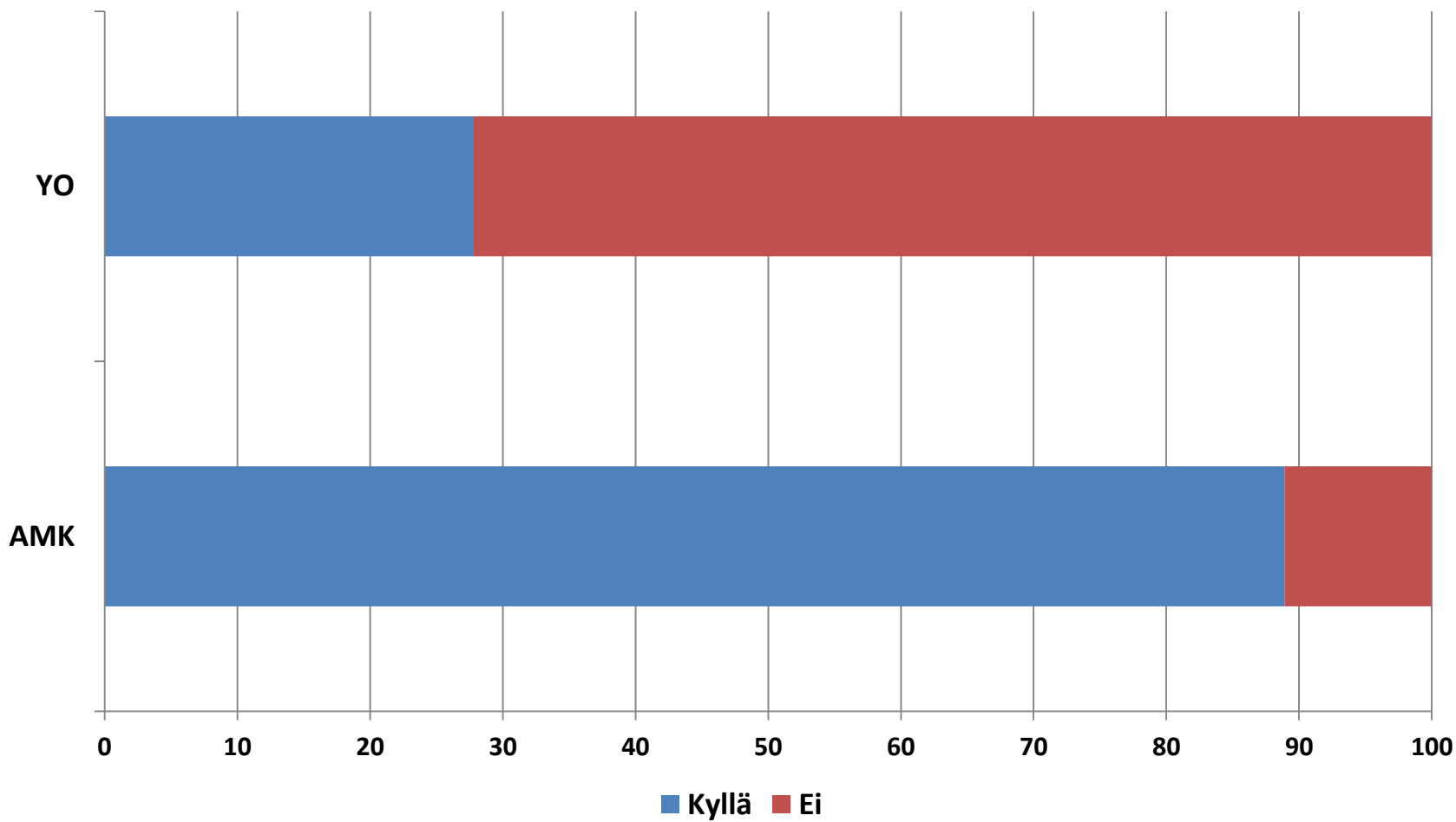
Yliopistokoulutuksen kehittämistarpeet

- Menetelmäopintojen lisääminen ja sisältöjen päivittäminen
- Taloustieteet pakollisiksi
- Lisäresursseja tutkimukseen – kehittää tutkijakoulutusta
- Opetussuunnitelmien päivittäminen
- Harjoittelujaksojen kehittäminen

Ammattikorkeakoulutuksen kehittämistarpeet

- Opettajien työskentelytapojen kehittäminen
- Yhteistyötä lisää toisten koulutusalojen kanssa
- Hyvien käytäntöjen hakeminen toisista metsäalan oppilaitoksista
- Opettajuuden muuttuminen oppimisen mahdollistajaksi tai ohjaajaksi

Voivatko metsätalousinsinööriutkinnon sisällöt ja tavoitteet olla tulevaisuudessa metsätieteiden kandidaatin tutkinnon asiaydin?

Perustelut edelliseen vastaukseen

Yhdistämiseen liittyy **ongelmia**:

- Opiskelijoiden osaamistason erot
- Opetussuunnitelmien väliset erot
- Oppilaitoksissa jo tehty kehitystyö – menetettäisiinkö se?

Yhdistämisen **etuja**:

- Perusasiat samat kaikissa metsäalan koulutuksissa – voimavaroja voitaisiin saada parempaan käyttöön
- Opintopolut eri oppilaitosten välillä selvemmiksi
- Harjoittelukäytäntöjen selkiytyminen ja yhtenäistyminen

Mitä metsäalan korkea-asteen koulutuksen kehittämiseksi tulisi tehdä?

1. Oppilaitosten välisen yhteistyön lisääminen
2. Oppilaitosten välisen työnjaon tarkasteleminen (määrä ja sisällöt)
3. Koulutuksen kehittämisen painopiste sisältöihin, ei rakenteisiin

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ

Ihminen ja metsä